RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

IXe KAMER

A R R E S T

nr. 222.429 van 8 februari 2013
in de zaak A. 203.098/IX-7519

In zake : Marc DEPAUW
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Peter Crispyn
kantoor houdend te 9030 Mariakerke
Mazestraat 16
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de POLITIEZONE BRUSSEL HOOFDSTAD - ELSENE
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Walter Muls
kantoor houdend te 1000 Brussel
A. Dansaertstraat 92
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 30 december 2011, strekt tot de nietigverklaring van:

- de beslissing van 14 november 2011 van de korpschef van de lokale politiezone Brussel Hoofdstad - Elsene waarbij Marc Depauw herplaatst wordt;
- de beslissing van 4 november 2011 van de korpschef waarbij Marc Depauw voor de noodzakelijke periode wordt gedetacheerd naar de dienst van DIR.DCT2.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij arrest 219.339 van 14 mei 2012 is de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de eerste bestreden beslissing ingewilligd en is de vordering voor het overige verworpen.

De verzoeker en de verwerende partij hebben een verzoekschrift tot voortzetting van de rechtspleging ingediend.

De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoeker heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur Geert De Bleeckere heeft een verslag opgesteld.

De verzoeker heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 4 februari 2013.

Kamervoorzitter André Vandendriessche heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker, in persoon aanwezig, advocaat Leen Vanbrabant, die loco advocaat Peter Crispyn verschijnt voor de verzoeker, en advocaat Severine Vincke, die loco advocaat Walter Muls verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Geert De Bleeckere heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De verzoeker is commissaris van politie tewerkgesteld bij de lokale politie Brussel Hoofdstad - Elsene. Hij bekleedt binnen de directie "DCT2" de functie van directeur in de 7e afdeling (DIR.DO7).

Volgens de verwerende partij zijn de diensten in 2010 geherstructureerd, waardoor een aantal personeelsleden van de 7e afdeling afgedeeld zijn naar de interventietroepen van de 7e en 8e afdeling (BTS 78). Eveneens volgens de verwerende partij was toen niet duidelijk wie de bevelvoering had over de personen van BTS 78, meer bepaald of de directeurs van de 7e en de 8e afdeling zelf dat personeel konden bevelen dan wel of zij dat moesten doen door tussenkomst van het hoofd van BTS 78, hetgeen aanleiding was voor "een hanengevecht" tussen de verzoeker en laatstgenoemd diensthoofd. Evenzeer volgens de verwerende partij heeft de wijk DO7, waarvoor de verzoeker verantwoordelijk was, te kampen met stijgende criminaliteitscijfers en een stijgend onveiligheidsgevoel van de burgers zodat daar dringende maatregelen nodig waren.

3.2. Sinds 11 april 2011 is de verzoeker afwezig wegens ziekte.

3.3. Op 25 oktober 2011 deelt de dienst intern toezicht aan de korpschef mee dat de verzoeker "langdurig ziek" is en dat "zijn dienstwapen […] administratief beveiligd [werd] voor overmaking aan de schietmonitoren […], in afwachting van een beslissing van de arbeidsgeneesheer". Daarmee wordt artikel 9 van de algemene instructie nr. 12 uitgevoerd.

3.4. Op 28 oktober 2011 beslist de korpschef dat de directeur van de 8e afdeling (DCT2.DO8) de functie van directeur van de 7e afdeling (DCT2.DO7) waarnemend zal uitoefenen.

Eveneens op 28 oktober 2011 richt de korpschef aan de verzoeker een schrijven met het voornemen hem te herplaatsen. Hij wijst daarin op de nood aan een geïntegreerde aanpak in de wijk DO7 die momenteel niet verzekerd wordt bij "gebrek aan een krachtdadig leiderschap en visie op lange termijn", hetgeen hem ertoe aanzet om een waarnemend directeur voor de wijk aan te duiden. Hij wijst ook op de "aantasting van het gezag" van de verzoeker wegens "het bestaan van een gerechtelijk dossier […] naar aanleiding van een klacht voor racisme en xenofobie" waardoor het hem in het belang van de dienst niet goed lijkt dat de verzoeker na zijn terugkeer uit ziekteverlof de functie van directeur DO7 weer zou opnemen zodat die plaats zal worden opengesteld. Hij formuleert het voornemen de verzoeker vanaf 14 november 2011 over te plaatsen binnen DCT2 naar een functie die minstens evenwaardig is aan zijn huidige functie, te weten "adviseur van de DIR.DCT2".

3.5. Op 4 november 2011 schrijft de korpschef aan de DIR.DCT2:

> "Gelet op het feit dat het dienstwapen van DIR DO7 CP Marc Depauw ingetrokken werd op 21/10/2011 is het passend betrokkene momenteel te affecteren in een functie waarin de beschikking over een dienstwapen niet vereist is.
>
> Gedurende de periode die noodzakelijk is, wordt CP Marc Depauw gedetacheerd van DO7 naar de dienst van DIR DCT2.
>
> Deze beslissing treedt onmiddellijk in werking".

Dit is de tweede bestreden beslissing.

3.6. Op 10 november 2011 wordt de verzoeker gehoord over zijn voorgenomen herplaatsing naar de functie van adviseur van DIR.DCT2. Hij zet daar uiteen dat de moeilijkheden in DO7 ontstaan zijn nadat hem rond juni 2010 een goed operationeel officier werd afgenomen en dat zijn "cijfers" tot aan zijn ziekte steeds aanvaardbaar waren. Hij wijt zijn arbeidsongeschiktheid aan de omstandigheden waarin hij diende te werken en inzonderheid de moeilijke persoonlijke verhouding met het diensthoofd BTS 78. Hij wijst erop dat de klacht wegens racisme uitgaat van diezelfde officier terwijl hij zelf nog nooit in opspraak gekomen is en dat hij steeds gehandeld heeft als een goed huisvader, respect en

discipline van zijn medewerkers heeft gevraagd en zich verzet heeft tegen graaicultuur.

3.7. Op 14 november 2011 deelt de DIR.DCT2 aan de verzoeker de inhoud van zijn nieuwe functie mee. De nota luidt als volgt:

> "Ik verwijs naar ons gesprek van 24 oktober 2011, waarin werd besproken wat uw taak van adviseur van de Directeur van District 2 onder meer zou inhouden.
>
> Vooreerst werd vastgesteld dat u als adviseur rechtstreeks zou ressorteren onder en afhangen van de Directeur DCT2. U zal dus bij het uitvoeren van uw opdrachten handelen op mijn bevel. Bij mijn afwezigheid handelt u onder bevel van mijn adjunct/assistent die de dagelijkse werking van de dienst op zich zal nemen.
>
> Er werd tijdens het voornoemd onderhoud tevens overeengekomen dat u mij zal adviseren met betrekking tot de hierna vermelde materies, zijnde:
>
> 1. De goede werking van de agenten, inspecteurs en hoofdinspecteurs tijdens de buitendienst op het terrein.
>   - Bijvoorbeeld: 'Worden opdrachten correct uitgevoerd volgens de gegeven richtlijnen?', 'Worden de manschappen op de meest efficiënte wijze ingezet?', 'Zijn de richtlijnen duidelijk?', 'Moet een bepaalde OAZ misschien worden aangepast?', enz...
> 2. De goede samenwerking met de dienst TRA inzake verkeersmateries. Hiertoe wordt u aangesteld als 'Referentieofficier Verkeer' voor District 2.
>   - Bijvoorbeeld: 'Ervoor zorgen dat de personeelsleden van District 2 goed op de hoogte zijn van de procedures voor takeling', 'Oplossingen zoeken bij problemen inzake verkeersmateries in samenspraak met de dienst TRA', enz...
> 3. De goede werking van District 2 in het algemeen.
>   - Bijvoorbeeld: 'Moeten er vanuit de Directie bepaalde zaken worden meegedeeld op het intranet?', 'Zijn er zaken die we proactief kunnen aanpakken door een soort 'draaiboek' uit te werken?', enz...
>
> Het betreft hier een vrij concreet takenpakket dat uiteraard kan aangepast worden in functie van de noodwendigheden van de dienst. Ik zal u bijgevolg, binnen het kader van uw adviseursfunctie, ook alle andere opdrachten kunnen toevertrouwen waarvan ik oordeel dat het nuttig zou zijn ze aan u toe te vertrouwen.
>
> Hierbij wens ik wel te benadrukken dat u de dienst zal vervoegen als adviseur en niet als adjunct of assistent van de Directeur van het Tweede District.
>
> Ik heb nota genomen van uw aanvraag om over een eigen lokaal te kunnen beschikken in een andere vestiging dan 'Bockstael'. In afwachting van dit lokaal te kunnen vinden en gedurende de afwezigheid van CP Emile VAN LESSEN, zal u zijn bureel gebruiken. Ik overhandig u een sleutel ervan (lokaal P1.32)".

3.8. Op 14 november 2011 treft de korpschef de beslissing waarbij de verzoeker wordt herplaatst. Dit is de eerste bestreden beslissing. Zij bevat volgende redenen:

"Gelet op de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, en meer bepaald artikel 44;

Gelet op de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen;

Overwegende dat de wijk DO7 te kampen heeft met een beduidend aantal zwaarwichtige criminele feiten en een stijgend onveiligheidsgevoel bij de bewoners; dat om tegemoet te komen aan deze situatie onmiddellijk enkele dringende maatregelen werden genomen, waaronder een aantal zeer gerichte politieacties; dat echter een integrale en geïntegreerde aanpak noodzakelijk is in de voornoemde wijk; dat deze niet verwezenlijkt kan worden wegens gebrek aan een krachtdadig leiderschap en visie op lange termijn;

Overwegende dat te uwen laste eveneens een gerechtelijk dossier hangende is naar aanleiding van een klacht voor racisme en xenofobie; dat, zonder mij te willen uitspreken over de schuldvraag, moet worden vastgesteld dat hierdoor de absolute en algemeen erkende integriteit en het draagvlak waarover u dient te beschikken als directeur van een dienst op dit ogenblik ernstig in vraag wordt gesteld; dat het niet in het belang van de goede werking van de dienst en de goede naam van het korps zou zijn, indien u uw functie van DIR.DO7 zou heropnemen;

Overwegende dat de overheid de goede werking van de dienst moet garanderen; dat ik op grond van artikel 44 WGP de bevoegdheid heb om de taken binnen het korps te verdelen volgens het criterium dat voor elke functie de meest geschikte medewerker moet gezocht worden; dat dit artikel bij uitbreiding dan ook toelaat om tijdelijk minder geschikt geachte medewerkers een andere taak toe te wijzen;

Overwegende dat een korpschef die in dergelijke omstandigheden handelt als een goede huisvader steeds moet zoeken naar een maatregel die het minst bezwarend is voor het betrokken personeelslid maar die toch adequaat is om de goede werking van de dienst te verzekeren en de goede faam van zijn korps te beschermen;

Overwegende dat u op 20 oktober 2011 op mijn verzoek een onderhoud had met HPC Jan EMMERECHTS om u de situatie uiteen te zetten en eveneens te peilen naar uw verwachtingen met betrekking tot een eventuele herplaatsing;

Overwegende dat u op 24 en 26 oktober 2011 op uw eigen verzoek een onderhoud had met de DIR.DCT2, HCP Yves CALICIS, betreffende een

eventuele vrijwillige herplaatsing; dat tijdens het tweede onderhoud duidelijk werd dat er geen akkoord kon worden bereikt; dat u meende dat de evenwaardige plaats van adviseur DIR.DCT2 die u werd aangeboden geen promotie was; dat u een echte promotie wenste; dat u anders niet zou ingaan op het aanbod;

Overwegende dat het niet de bedoeling was u een promotie aan te bieden, maar wel een functie evenwaardig aan uw huidige functie;

Overwegende dat u op 28 oktober 2011 een schriftelijk voorstel tot herplaatsing overhandigd werd, dat u tekende voor ontvangst maar niet voor akkoord; dat u in dit voorstel verzocht werd mij uw argumenten te doen kennen ten laatste op 9 november 2011;

Overwegende dat u gebruik wenste te maken van het recht om gehoord te worden en dat u op 10 november 2011 om 11 uur gehoord werd door HCP Jan EMMERECHTS;

Overwegende dat u met betrekking tot de voorgestelde herplaatsing tijdens de hoorzitting en in de schriftelijke argumentatie die u neerlegde, de volgende argumenten aanhaalde:
- dat de criminaliteitscijfers tot aan uw ziekte steeds aanvaardbaar waren en dat de problemen in DO7 zich pas begonnen voor te doen sinds uw ziekte;
- dat uw afwezigheid te wijten was aan de werkomstandigheden die u diende te trotseren; dat u hiervoor verwijst naar de problemen met CP BTS 78; dat er geen reactie kwam van mijn ambt op deze problemen; dat uw voorganger niet werd vervangen bij een langere periode van afwezigheid;
- dat u met betrekking tot het voornoemde gerechtelijk dossier tot op heden niet in verdenking gesteld werd; dat deze feiten u ten laste werden gelegd door CP BTS 78; dat u deze klacht beschouwt als een complot om zich van u te ontdoen en/of zich te wreken voor de door u opgestelde verslagen; dat u in uw carrière nooit in opspraak bent gekomen wegens geweld of racisme; dat u gehandeld hebt als een goed huisvader; dat u zich verzette tegen de graaicultuur;

Overwegende echter dat uw herplaatsing niet werd overwogen omdat u afwezig bent wegens ziekte, maar omdat:
- in hoofdorde: de wijk DO7 reeds voor uw afwezigheid te kampen had met een groeiend aantal zwaarwichtige criminele feiten en een stijgend onveiligheidsgevoel bij de bewoners; dat hier onvoldoende aandacht aan besteed werd; dat dit onder andere naar voren gekomen is tijdens het bezoek van de burgemeester aan de wijk d.d. 28.09.2011;
- in ondergeschikte orde: de absolute en algemeen erkende integriteit en het draagvlak waarover u dient te beschikken als directeur van een dienst op dit ogenblik ernstig in vraag wordt gesteld, waardoor uw aanwezigheid als directeur DO7 momenteel de goede werking van de dienst zou verstoren;

Overwegende dat de verslagen die u mij overmaakte steeds doorgestuurd werden naar de bevoegde diensten voor verder gevolg; dat, in geval van eventuele tuchtzaken, de uitslag van het onderzoek uiteraard niet publiek wordt gemaakt; dat met betrekking tot het schrijven van het VSOA gericht aan de burgemeester dat gevoegd werd bij uw schriftelijke argumentatie kan meegedeeld worden dat deze problematiek behandeld werd op het BOC van 23.03.2011 en dat het VSOA op het pre-BOC van 20.05.2011 heeft bevestigd dat het overleg dat plaatsvond vruchtbaar is geweest;

Overwegende bijgevolg dat het belang van de dienst het rechtvaardigt dat u wordt herplaatst binnen DCT2 als adviseur van de DIR.DCT2, deze beslissing heb ik genomen conform artikel 44 van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus;

Overwegende dat deze herplaatsing in werking treedt vanaf 14 november 2011".

3.9. Bij arrest nr. nr. 219.339 van 14 mei 2012 beveelt de Raad van State de schorsing van de tenuitvoerlegging van de eerste bestreden beslissing omdat de verwerende partij niet bewijst dat zij een deugdelijke reden had om de verzoeker uit zijn functie van directeur van de 7e afdeling te verwijderen.

De vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de tweede bestreden beslissing wordt evenwel verworpen na de vaststelling dat het een loutere maatregel van inwendige orde betreft, dewelke niet voor vernietiging vatbaar is. Dienaangaande heeft de Raad van State het volgende overwogen:

"6. De verwijzing in het tweede besluit naar 'de periode die noodzakelijk is' heeft, gelet op het motief van de overplaatsing, betrekking op de periode waarin de verzoeker -wegens zijn langdurig ziekteverlof- niet over een wapen mag beschikken. De beslissing geldt dus voor de periode van zijn ziekteverlof; voor die periode wordt hij naar DCT2 herplaatst. Aangezien de verwerende partij ter zake geen duidelijkheid verstrekt, kan in de huidige stand van de rechtspleging niet besloten worden dat deze beslissing van 4 november 2011, die een andere grondslag heeft dan de eerst bestredene -deze van 14 november 2011- in deze definitieve herplaatsing opgegaan is. Dit betekent dat, wanneer de verwerende partij na schorsing van de definitieve herplaatsing het eerste bestreden besluit intrekt en de verzoeker op dat ogenblik nog in ziekteverlof is, hij zal terugvallen op de toestand geschapen door het tweede bestreden besluit.

Vastgesteld wordt evenwel dat het besluit van 4 november 2011 steunt op het feitelijk gegeven dat de verzoeker niet beschikt over een wapen terwijl dat niet beschikken zelf de eenvoudige toepassing van de algemene instructie nr. 12

is en teruggaat naar verzoekers langdurige afwezigheid wegens ziekte. De veranderde dienstaanwijzing steunt derhalve niet op een verwijt gericht aan de persoon van de verzoeker en het is ook niet direct zichtbaar dat zij hem zwaar belast. Het gaat met andere woorden om een loutere maatregel van inwendige orde die niet vatbaar is voor vernietiging door de Raad van State".

3.10. Op 27 juni 2012 trekt de korpschef de eerste bestreden beslissing in.

3.11. Na een geschiktheidsverklaring door de arbeidsgeneesheer op 26 juni 2012 wordt het ziekteverlof van de verzoeker beëindigd.

3.12. Op 6 juli 2012 wordt de verzoeker opnieuw in het bezit van zijn dienstwapen gesteld.

IV. Ontvankelijkheid van het beroep

De ontvankelijkheid van het beroep in zoverre het gericht is tegen de beslissing van 14 november 2011 van de korpschef van de lokale politiezone Brussel Hoofdstad - Elsene waarbij Marc Depauw herplaatst wordt (de eerste bestreden beslissing)

4. Door de intrekking van de eerste bestreden beslissing door de korpschef op 27 juni 2012 is het annulatieberoep ertegen zonder voorwerp en dienvolgens onontvankelijk geworden.

De ontvankelijkheid van het beroep in zoverre het gericht is tegen de beslissing van 4 november 2011 van de korpschef waarbij Marc Depauw voor de noodzakelijke periode wordt gedetacheerd naar de dienst van DIR.DCT2 (de tweede bestreden beslissing)

Standpunt van de partijen

5. In zijn memorie van wederantwoord stelt de verzoeker dat de Raad van State in het arrest nr. 219.339 over de vordering tot schorsing heeft

vastgesteld dat de tweede bestreden beslissing geldig was voor de periode van het ziekteverlof van verzoeker en dat gedurende deze periode de beslissing voor hem griefhoudend was. Vermits zijn ziekteverlof thans is beëindigd, is de tweede bestreden beslissing volgens hem evenwel niet langer actueel en uitvoerbaar. Hij besluit: "Aldus valt er iets voor te zeggen dat verzoeker lopende de procedure zonder belang is komen te vallen. Een dergelijke beoordeling door uw Raad zou ook inhouden dat deze beslissing niet zou kunnen 'herleven' in de geest van de Korpschef als - eens te meer - een reden om verzoeker verwijderd te houden van zijn directeursfunctie."

6. In zijn laatste memorie stelt de verzoeker dienaangaande nog dat indien de beslissing slechts gold voor de periode van zijn ziekteverlof en niet kan herleven, hij er geen probleem mee heeft dat hij niet langer actueel belang bij de vernietiging zou hebben.

7. Harerzijds verduidelijkt de verwerende partij in een schrijven van 11 januari 2013 dat de tweede bestreden beslissing een tijdelijke maatregel was, die slechts een tiental dagen van kracht is geweest –met name gedurende de periode dat het dienstwapen van de verzoeker was ingetrokken en er nog geen beslissing tot herplaatsing was genomen–, en dat zij momenteel geen uitwerking meer heeft.

Beoordeling

8. De verwerende partij erkent dat de tweede bestreden beslissing slechts gelding had voor de periode dat het dienstwapen van de verzoeker was ingetrokken en er nog geen beslissing tot herplaatsing was genomen; dat die periode definitief achter de rug ligt en dat de detachering die daarin vervat was, thans niet meer aan de verzoeker tegengesteld kan of zal worden.

Op grond van die vaststelling belet niets de Raad van State thans akte te nemen van de stelling van de verzoeker dat hij geen actueel belang meer heeft bij het beroep.

V. Kosten

9. De verzoeker vraagt om de verwerende partij in de kosten van het beroep te verwijzen. Gelet op de omstandigheden van de zaak past het om op deze vraag in te gaan.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verwerende partij wordt verwezen in de kosten van de vordering tot schorsing en van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 350 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 8 februari 2013, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

André Vandendriessche,	kamervoorzitter,
Daniël Moons,	staatsraad,
Bert Thys,	staatsraad,

bijgestaan door

Vera Wauters,	griffier.

De griffier	**De voorzitter**
Vera Wauters	**André Vandendriessche**